

Monumentenwandeling door Angeren

Deze wandeling voert u langs historische huizen en plaatsen in het dorp Angeren. De oudste vermelding van de naam Angeren is van 891/892. In 1770 vond er een rampzalige dijkdoorbraak plaats, waarbij veel huizen door het water verzwoegen werden. Ook na operatie Market Garden in september 1944 heeft het dorp het zeer zwaar te verduren gehad.

Route: We beginnen onze tocht bij de R.K. kerk aan de Kerkstraat.

R.K. Bavokerk en pastorie

De kerk is niet oud maar de wortels reiken ver terug. Een eerste kerk werd al vermeld in een oorkonde uit begin 9e eeuw. In 1160 hoorde de kerk aan de abdij van Lorsch bij Worms in Duitsland. Er ontstond een zakelijk geschil tussen abdij en parochianen: zij betaalden de kerkbelasting maar de monniken wensten niet voor het noodzakelijke herstel van de inmiddels

bouvvallige kerk op te draaien. De Utrechtse synode loste het geschil op door de abdij voor het koor verantwoordelijk te maken en de parochianen voor het schip. Bij de reformatie lijfden de protestanten de kerk in, maar twee eeuwen later konden de katholieken de kerk weer terug krijgen. De dominee wilde de sleutel niet overhandigen en liet snel toren en schip afbreken. Voor de kleine protestantse gemeente was de kerk nog groot genoeg, voor de katholieken echter te klein. Daarop besloten deze laatsten een eigen kerk te bouwen. Beide kerken werden in WOII door de geallieerden opgeblazen en later in modernere stijl herbouwd.

*Route: als we de kerk verlaten, gaan we links de Kerkstraat in naar de Molenstraat.
Aan de overkant staat de*

N.H. Kerk

Toen de katholieken een nieuwe kerk gingen bouwen, besloten de protestanten om ook maar een nieuwe te bouwen. Na de verwoesting in de oorlog verrees dit kerkje. Het kerkhof erachter is van de 19e eeuw.

Route: linksaf de dijk op en daar weer links. Over de dijk naar de eerste weg links de

Duimeling

Op nr. 2 staat een oude boerderij die voorheen gedeeltelijk in de Rijndijk lag. Bij de dijkverbetering in de jaren 90 is de dijk wat opgeschoven zodat het pand nu wat vrijer staat. Op deze plek lag rond het jaar 800 de Karolingische nederzetting Angrina.

Op nr. 6 vinden we nog een boerderij, in 1889 gebouwd. Het pand is door de huidige bewoners omgedoopt tot Hagenhof en de tuin is veranderd in een groen paradijs met diverse tuinkamers. In het bloeiseizoen wordt de tuin op een aantal dagen opengesteld voor publiek. Een bakhuisje dat ooit op het erf stond, is door de bewoners herbouwd. Op het erf staat nog een schuur die mogelijk nog ouder is dan de boerderij zelf.

Route: de Duimeling vervolgen tot de Paddepoel. Op de hoek Jan Joostenstraat / Paddepoel staat

De Kapel

Aan een kruispunt van oude wegen staat de voormalige boerderij De Kapel. Het huis heet zo omdat het op de plek staat van de voormalige Sint-Laurentiuskapel, reeds genoemd in een akte uit 1432, mogelijk zelfs al in een akte uit 1299. Bij de aanleg van de riolering rond 1970 zijn zware funderingsresten van de kapel opgegraven. Ook zijn er veel botten en een tufstenen sarcofaag gevonden, wat bewijst dat er ook een kerkhof bij de kapel was. In de 19e eeuw woonde hier een zgn. berenhouder, die mannetjesvarkens hield ter dekking van de zeugen. Later kwam er een stoelenmatterswerkplaats. In 1923 brandde de boerderij af en werd er onmiddellijk begonnen met herbouw. Toen het klaar was, waaide het rieten dak eraf.

Route: als we de Duimeling verlaten, gaan we bijna rechtdoor de Paddepoel in; dus niet naar de dijk. Op nr. 6 vinden we

Veeënrou

De merkwaardige naam van deze hallenhuiskboerderij uit 1910 duidt mogelijk op een voormalige

veenplas, zoals de naam Paddepoel daarnaar verwijst. Naast het boerenbedrijf was er ook ruimte voor een slepersbedrijf, een houthandel en een aannemersbedrijf. Het aannemersbedrijf is uitgegroeid tot het grote wegenbouwbedrijf Heijting.

Route: de voorrangsweg Leutsestraat oversteken en de lepenstraat nemen. Deze gaat over in

Kamervoort

Op nr. 29 vinden we een boerderij van ca. 1850 die in 1878 nog Kaalen heette, maar die naam werd verbasterd tot Karelte. In de 19e eeuw was een kamer ingericht als café, strategisch gelegen aan het Gendtse Pad, het voormalige voetpad van Gendt naar Huissen. Tijdens WOII werd het pand bijna getroffen door een neerstortend Amerikaans vliegtuig, een Mustang. De piloot wisten de dorpingen uit handen van de Duitsers te houden. Het tuinbedrijf aan de overkant, waar het toestel terecht kwam, heet 'De Mustang'. 'Rozenhaghe' op nr. 37 werd gebouwd in 1907. Het vertoont enkele invloeden van neorenaissance en art nouveau. Bij het huis hoorde een tennisbaan en een bijenstal die nationale faam verwierf.

*Route: doorlopen tot de zijstraat Rietkampseweg.
Op nr.1 staat*

Boerderij Kamervoort

Op nr. 1 staat de prachtige 18e eeuwse boerderij Kamervoort, waarnaar de weg is genoemd, te pronken op een woerd, een kunstmatig opgeworpen heuvel. Onder het voorhuis, in de dikke funderingsmuren, is een nis uitgespaard die is ingericht als eenpersoonsgevangenis.

Hier werden in de 18e eeuw krankzinnigen uit Arnhem opgesloten als er in de gestichten te weinig plaats was.

De naam Kamervoort is moeilijk te duiden. Een 'voort' is een pas of weg om te ontkomen of een ondiepte, een doorwaadbare plaats. Een 'kamer' is een gevangenis, gewelf, stenen kelder of een vertrek met een stookplaats.

Op deze boerderij vond de piloot van de neergestorte Mustang een veilig onderdak en is met een vals paspoort uit bezet gebied ontsnapt.

Route: terugkeren naar de weg Kamervoort en linksaf weer terug richting dorp. De eerste weg rechts Viswei nemen, langs de sportvelden en we

komen uit op de Kampsestraat en gaan daar links. Doorlopen tot de Lodderhoeksestraat. Op de hoek staat een

Transformatorhuisje

Gebouwd in 1930 in de stijl van de Haagse School en geïnspireerd op het werk van de beroemde Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright. Pas rond 1930 werd de Over-Betuwe aangesloten op het elektriciteitsnet, wat een grote vooruitgang betekende. Veel huizen zoals in 't Veld en De Polder werden pas na de oorlog aangesloten.

Route: de Lodderhoeksestraat oversteken en de Molenstraat in.

T-boerderij

Op de nrs. 24 en 26 vinden we een T-boerderij met schuur, gebouwd eind 19e eeuw op de plaats van een boerenhoeve die afbrandde. De schuur heeft dezelfde afmetingen als het achterhuis van de boerderij en is geschikt gemaakt voor bewoning.

Route: de Molenstraat vervolgen.

Café De Ploeg

Vroeger heette dit café zo. Het werd beheerd door de familie Derksen. Hier werd in 1896 de eerste boerenbondafdeling van de Oost-OverBetuwe gesticht. Het café was 's zondags na de hoogmis de vaste ontmoetingsplaats voor de boerenbevolking.

Route: als we bij de Kerkstraat zijn gekomen, betekent dat het einde van onze wandeling. Hopelijk hebt u wat opgestoken van deze tocht langs de historie van Angeren.

Ontdek het zelf en kom een dag naar de gemeente Lingewaard.
Het is beslist de moeite waard!
Voor inlichtingen kan men contact opnemen met het toeristisch recreatief informatiepunt (Trip) van de gemeente Lingewaard.
Telefoon 026-3260453
E-mail toerinfo@lingewaard.nl

Monumentenwandeling door Angeren

